

Expunere de motive la proiectul de

Normă privind autorizarea, funcționarea și aprobarea fuziunii ori divizării asiguratorilor

Acest proiect va înlocui normele puse în aplicare prin Ordinul CSA nr. 16/2012, cu modificările și completările ulterioare, și Ordinul CSA nr. 113.111/2006, referitoare la autorizarea și funcționarea asiguratorilor, respectiv la aprobarea fuziunii ori divizării asiguratorilor, precum și a autorizării asiguratorilor rezultați astfel.

În conformitate cu dispozițiile art. 8 din *Directiva 92/49/CEE de coordonare a actelor cu putere de lege și actelor administrative privind asigurarea generală directă și de modificare a Directivelor 73/239/CEE și 88/357/CEE* (a treia directivă privind „asigurarea generală”), „*autoritățile competente ale statului membru de origine nu acordă autorizația care permite inițierea activității de asigurare de către o întreprindere înainte de a fi informate asupra identității acționarilor sau asociaților, direcți sau indirecți, persoane fizice sau juridice, care dețin o participație calificată la întreprindere, și asupra valorii acestei participații. Pentru a ține seama de nevoia de a garanta o gestionare sigură și prudentă a întreprinderii de asigurare, aceste autorități refuză emiterea autorizației în cazul în care nu sunt satisfăcute de calitatea acționarilor sau asociaților.*”

Totodată, dispozițiile art.15 b din aceeași directivă prevăd faptul că, în procesul de analizare a unui potențial achizitor al unei societăți de asigurare, **autoritatea competentă trebuie să evalueze caracterul adecvat al acestuia, inclusiv din perspectiva reputației sale.**

Prevederi similare celor prezentate mai sus se regăsesc și în *Directiva 2002/83/CE privind asigurarea de viață*, la art. 8 și respectiv 15 b.

Prin urmare, proiectul de Normă **a fost elaborat, în principal, din necesitatea reglementării mai stricte a modului de evaluare a reputației acționarilor semnificativi** ai unei societăți de asigurare (care include evaluarea integrității și evaluarea competenței profesionale), **dar și a persoanelor semnificative ale societății**, în vederea asigurării integrității pieței de asigurări.

Pentru realizarea convergenței cu practicile de supraveghere și evaluare la nivel european, în ceea ce privește evaluarea acționarilor, s-au avut în vedere prevederile *Ghidului comun CEIOPS/CEBS/CESR* (acum EIOPA/EBA/ESMA) *nr.3L3-10-08/2008/40/08-543 din 11 iulie*

2008, pentru evaluarea prudențială a achizițiilor și creșterilor de participații în sectorul financiar, prevăzută de Directiva 2007/44/CE.

Sintetizând, acest ghid prevede faptul că, în evaluarea reputației, nu este suficient a se ține cont numai de inexistența unor înregistrări în cazierul fiscal al persoanei evaluate, ci abordarea trebuie să fie mult mai largă, fiind practic o evaluare bazată pe principiul raționamentului calificat (*expert judgement*), mai degrabă decât o verificare de conformitate. Astfel, evaluarea se realizează ținând cont de existența, în trecut sau la momentul evaluării, a unor cercetări penale, investigații și cercetări administrative, sancțiuni, experiența și activitatea desfășurată anterior etc.

Prin elaborarea proiectului de Normă, **se asigură astfel o compatibilitate cu practicile europene, dar și cu cele naționale aplicabile în sectorul investițiilor și instrumentelor financiare** (Regulamentul nr. 2/2009, cu modificările și completările ulterioare), **precum și în sectorul bancar** (Regulamentul BNR nr. 11/2007, cu modificările și completările ulterioare).

Mai mult decât atât, deși Ghidul subliniază faptul că Directiva 2007/44/CE se concentrează pe evaluarea prudențială a potențialilor achizitori numai la momentul achiziției sau a creșterii participației într-o instituție financiară, proiectul de Normă **propune introducerea mecanismului de monitorizare continuă a reputației acționarilor**. În acest context, menționăm faptul că, **în ceea ce privește acționarii semnificativi existenți la momentul actual și persoanele semnificative deja aprobate**, s-a introdus cerința ca în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a normei să depună la ASF declarații actualizate conform noilor modele, dar fără ca acestea să fie însoțite de documentele aferente, fără să se limiteze dreptul ASF de a solicita ulterior, unuia sau mai multor asigurători, o parte sau toate documentele aferente declarației.

Un alt doilea aspect important reglementat de proiectul de Normă este cel referitor la exercitarea de către asigurători a libertății de prestare a serviciilor și a dreptului de stabilire pe teritoriul altor state membre. În acest sens, în ceea ce privește dreptul de stabilire, s-au detaliat situațiile în care A.S.F. poate refuza comunicarea către autoritatea de supraveghere din statul membru gazdă a informațiilor necesare inițierii activității în acel stat, conform notificării transmise ASF, pornind de la prevederile art. 15³ din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, având în vedere faptul că legea prevede că ASF poate refuza comunicarea informațiilor dacă „*situația financiară a asigurătorului nu permite îndeplinirea obligațiilor asumate*”, proiectul de Normă reglementează conținutul minim obligatoriu pe care trebuie să îl aibă studiul de fezabilitate ce trebuie prezentat de asigurător și faptul că ASF evaluează “*situația financiară*” ținând cont atât

de situația curentă, cât și de activitatea preconizată a fi desfășurată, procedurile care vor fi aplicate pentru conformarea cu principiile de control intern și management al riscurilor și respectarea cerințelor privind solvabilitatea, acoperirea rezervelor tehnice brute cu active admise, lichiditatea.

În ceea ce privește libertatea de prestare a serviciilor, spre deosebire de dreptul de stabilire, atât legea, cât și directivele și Protocolul de la Siena privind colaborarea dintre autoritățile de supraveghere din statele membre, prevăd posibilitatea ca autoritatea de supraveghere să refuze asigurătorului comunicarea informațiilor necesare inițierii activității către autoritatea din statul membru gazdă, însă nu precizează situațiile în care ar putea fi luată o asemenea decizie. Prin urmare, proiectul de normă introduce cerința ca, și în acest caz, asigurătorii să transmită un studiu de fezabilitate, iar situațiile de refuz să fie similare cu cele aplicabile în cazul dreptului de stabilire.

De asemenea, proiectul de Normă propune îmbunătățirea unor prevederi, pornindu-se de la cazuistica înregistrată îndeosebi în ultima perioadă în activitatea de autorizare desfășurată de ASF. Dintre acestea, de o importanță deosebită sunt cerințele referitoare la declararea și prezentarea de documente doveditoare a sumelor cu care se participă la capitalul social al asigurătorului, care trebuie să provină din surse licite, atât la momentul autorizării de funcționare a societății, cât și pe parcursul desfășurării activității (fie de către un potențial achizitor, fie de către un acționar care nu este considerat potențial asigurător dar participă la majorarea capitalului). Totodată, se prevede faptul că sumele destinate participării la capitalul social al asigurătorului nu trebuie să provină din împrumuturi, indiferent cu ce titlu, cu excepția împrumuturilor acordate acționarilor direcți ai asigurătorului de către acționarii/asociații lor direcți sau indirecti care, în urma documentației prezentate, sunt stabilite ca provenind din sursele proprii ale acestora (comparativ cu reglementarea actuală care prevede că sunt permise împrumuturile numai de la societatea-mamă), dat fiind faptul că pot exista situații în care acționarii indirecti pot fi persoane fizice ce au capacitatea financiară de a susține un astfel de împrumut.

Nu în ultimul rând, proiectul de Normă propune o nouă structură pe capitole și secțiuni a prevederilor, în scopul facilitării parcurgerii textului.